

mag. Darko Knez
Narodni muzej Slovenije
Odjel za povijest i primijenjenu umjetnost
Ljubljana (Slovenija), Prešernova 20

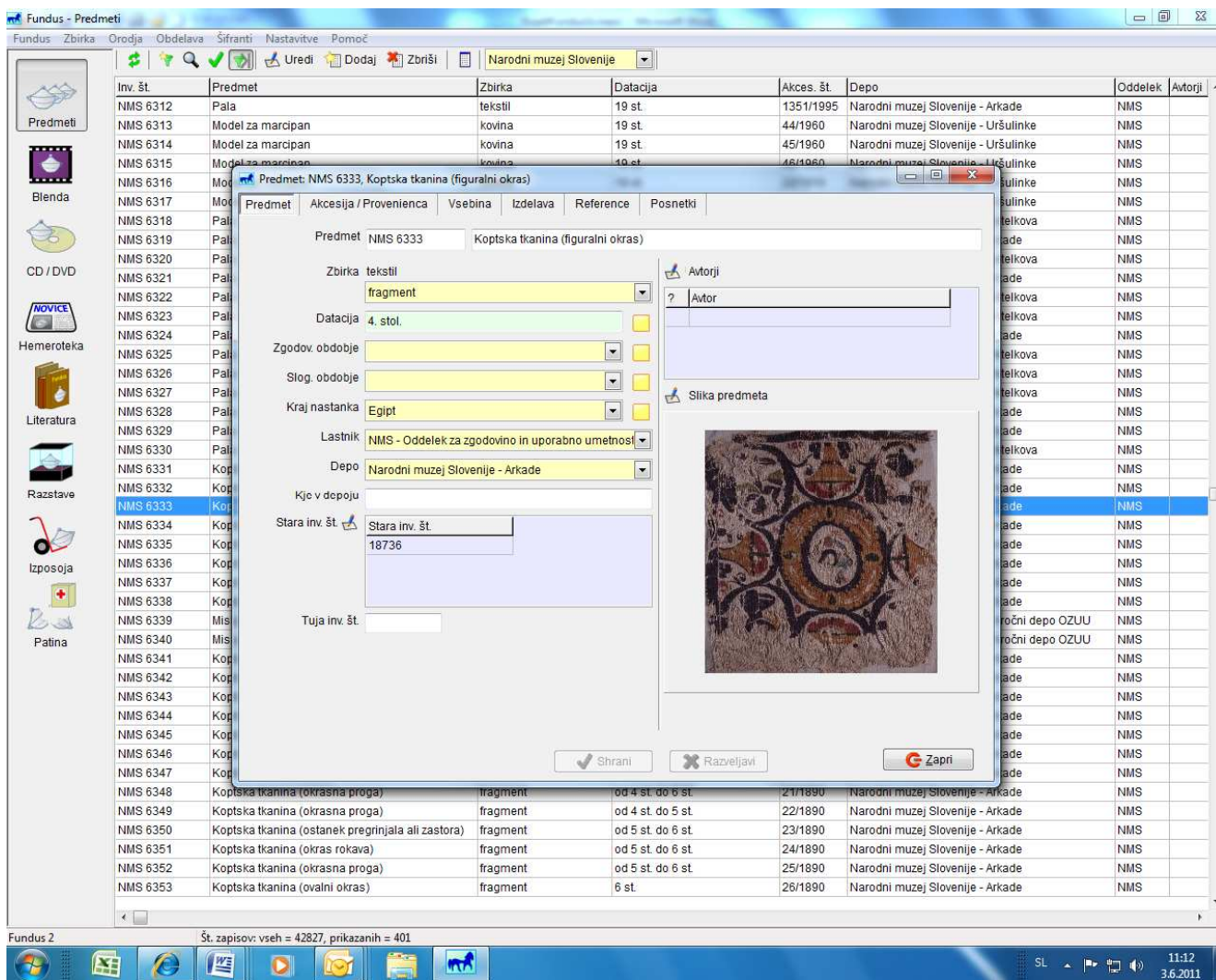
FUNDUS - PROGRAM ZA DOKUMENTIRANJE MUZEJSKE GRAĐE NA PRIMJERU KOPTSKIH TKANINA IZ NARODNOG MUZEJA SLOVENIJE

sadržetak

Narodni muzej Slovenije (NMS), osnovan je 1821. godine i najstarija je slovenska muzejska institucija. Uz digitalizaciju materijala i stvaranje ukupne elektroničke baze podataka o kulturnoj baštini koju čuva, Narodni muzej Slovenije priključuje se susjednim europskim institucijama koje se trude primjenom modernih informacijskih tehnologija omogućavati najširu dostupnost kulturne baštine.

Odjel za povijest i primijenjenu umjetnost (Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost - OZUU) NMS-a evidentira, skuplja, dokumentira, čuva, proučava i istražuje te predstavlja muzejske predmete - svjedoke povijesnih događaja, gospodarskih kretanja, svakodnevnog života i umjetničkog stvaranja – predmete nosioce informacija o prošlosti. To omogućava javni uvid u povijesno razdoblje koje je pomoglo oblikovati današnju sliku o Sloveniji i Slovencima.

Zaposleni u OZUU bave se cijelim slovenskim teritorijem u rasponu od srednjeg vijeka do danas. Odjel čuva 60.000 muzealija u zbirka koje uključuju nacionalno važan materijal. Jedna od tih zbirki je zbirka Tekstila, koja obuhvaća 2595 muzejskih predmeta, od kojih je do sada 2050 inventariziranih, a računalom obrađeni su 978 primjeraka. Zbirku možemo podijeliti na: arheološki tekstil, sakralni tekstil, tapiserije, tekstil za kućanstvo, modu i uniforme. Najstarije tkanine koje se čuvaju u NMS-u su kasnoantičke koptske tkanine iz 5. do 10. stoljeća poslije Krista. Kolekcija se sastoji od 52 tkanine, otkrivajući razvoj stila od kasne antike do potpuno koptske manire. Sve koptske tkanine obrađene su muzejskim dokumentacijskim sustavima Fundus i Patina, koji su međusobno povezani inventarnim brojem.

SL. 1 FUNDUS, kartica Predmet.

Korištenje muzejskih dokumentacijskih sustava u muzejskom radu već je uobičajena praksa pa je tako i u NMS-u, gdje se koristi više aplikacija,¹ među kojima je FUNDUS informacijski sustav za uređivanje i vođenje muzejske dokumentacije. Razvijali su ga korisnici, kustosi i dokumentaristi OZUU NMS-a² u suradnji sa stručnjacima za informatiku.³ Svrha razvoja programa Fundus bila je jasno definirana od početka, što znači da je program isključivo u vlasništvu NMS-a. Računalni stručnjaci unaprijed su vezani ugovorom, pa su vlasništvo nad izvornim kodom, uz nadoknadu za svoj rad, prepustili NMS-u. Tako imamo već u trećoj generaciji Fundusa uglavnom iste stručne autore i već treći tim programera za provedbu naših ideja i želja. Pri stvaranju svih triju programskih paketa Fundus, autori su se

¹ NUMIZ za numizmatičku dokumentaciju; SITULA za arheološku dokumentaciju; FUNDUS za povijesnu, umjetničku i obrtnu dokumentaciju; PATINA za konzervatorsko-restauratorsku dokumentaciju; MATRICA za grafičku dokumentaciju.

² Jasna Horvat, Darko Knez, Mateja Kos, Tomaž Lazar, Maja Lozar, Jože Podpečnik, Dušica Orešnik, Gojka Pajagič Bregar, Samo Šterk, Matija Žargi i Maja Žvanut.

³ Pavel Reberc, Primož Karlin, Robert Primožič, Samo Šterk, Marko Mahnič, Sašo Slavičič i Matej Spiller.

trudili udovoljiti uvjetima kao što su jednostavnost i transparentnost unosa, obrade podataka i na kraju sigurnost unesene dokumentacije.

Fundus smo počeli razvijati osnovnim radom na zbirka. To smo učinili i još uvijek činimo za svoje potrebe, a sve vrijeme svojim kolegama iz drugih muzeja za minimalni iznos ili čak besplatno nudimo program Fundus kao cjelinu, uključujući i baze šifranata i njihove nadogradnje, te podršku pri upotrebi programa. Pozorno pratimo njihova iskustva, kritike i komentare, odnosno njihove dobronamjerne primjedbe za razvoj i poboljšanje našeg zajedničkog programa.

Zbog revolucionarnog razvoja računalne tehnologije, danas razvijamo već treću verziju Fundusa i ujedno joj dajemo nov grafički izgled. I dalje se oslanjamo prije svega na svoja iskustva i želje, a uz to pokušavamo pratiti razvoj tehnologije i razvoj primjenjivih programa u zemlji i inozemstvu. Ta se metoda rada i razvoja programa pokazala vrlo ekonomičnom, jer kalkulacije pokazuju da se troši više novca za upotrebu drugih programa, koji nisu prilagođeni našim muzejskim predmetima.

Do proljeća iduće godine u OZUU NMS-a planiramo preseliti i testirati cijelu bazu podataka (45.000 muzealija i 60.000 fotografske građe) u dokumentacijski sustav Fundus 3 (ali još uvijek, za svaki slučaj, održavamo oba časa prethodnika: Fundus 1 i Fundus 2). Fundus 3 još neće biti program poput onih iz *Zvezdanih staza*, ali će svakako nadmašiti svoja dva prethodnika.

Svrha Fundusa je bila razvoj osobnog novog sustava za dokumentiranje zbirki OZUU NMS-a, koji sadrži standardiziran popis informacija za svaki predmet i omogućava generiranje formata, ispisa popisa za pohranu, pronalaženje informacija te omogućava istraživačima i kustosima jednostavniji pristup informacijama. Sustav je razvijen na temelju rasprave s povjerenicima i kustosima zbirki u NMS-u, ali i u drugim sličnim institucijama. Bit programa Fundus je da smo ga razvijali mi - njegovi korisnici, na temelju iskustava rada na predmetima o kojima se brinemo i koje čuvamo u svojim zbirka. Mi nikad nismo bili korak ispred drugih, ali smo uvijek imali dobro organiziranu i lako dostupnu dokumentaciju. Fundus nam je omogućavao, i još uvijek nam omogućava, dobru uslugu za sve muzejske poslove.

The screenshot shows the 'Fundus - Predmeti' application window. The main window displays a table of items with columns: Inv. št., Predmet, Zbirka, Datacija, Akces. št., Depo, Oddelek, and Autorij. A modal window titled 'Predmet: NMS 6333, Koptska tkanina (figuralni okras)' is open, showing details for this specific item. The modal window has tabs for 'Predmet', 'Akcesija / Provenienca', 'Vsebina', 'Izdelava', 'Reference', and 'Posnetki'. The 'Reference' tab is active, showing sections for 'Razstave', 'Objave', and 'Literatura'. The 'Opombe' section contains a detailed description of the textile fragment. The 'Dopolnitve' section shows a table of updates.

Inv. št.	Predmet	Zbirka	Datacija	Akces. št.	Depo	Oddelek	Autorij
NMS 6312	Paša	tekstil	19 st.	1351/1995	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6313	Model za marcipan	kovina	19 st.	44/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6314	Model za marcipan	kovina	19 st.	45/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6315	Model za marcipan	kovina	19 st.	46/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6316	Model za marcipan	kovina	19 st.	47/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6317	Model za marcipan	kovina	19 st.	48/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6318	Model za marcipan	kovina	19 st.	49/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6319	Model za marcipan	kovina	19 st.	50/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6320	Model za marcipan	kovina	19 st.	51/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6321	Model za marcipan	kovina	19 st.	52/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6322	Model za marcipan	kovina	19 st.	53/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6323	Model za marcipan	kovina	19 st.	54/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6324	Model za marcipan	kovina	19 st.	55/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6325	Model za marcipan	kovina	19 st.	56/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6326	Model za marcipan	kovina	19 st.	57/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6327	Model za marcipan	kovina	19 st.	58/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6328	Model za marcipan	kovina	19 st.	59/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6329	Model za marcipan	kovina	19 st.	60/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6330	Model za marcipan	kovina	19 st.	61/1960	Narodni muzej Slovenije - Uršulinke	NMS	
NMS 6331	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 4 st. do 6 st.	21/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6332	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 4 st. do 5 st.	22/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6333	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	23/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6334	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	24/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6335	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	25/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6336	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	26/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6337	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	27/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6338	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	28/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6339	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	29/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6340	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	30/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6341	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	31/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6342	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	32/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6343	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	33/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6344	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	34/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6345	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	35/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6346	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	36/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6347	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	37/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6348	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	38/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6349	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	39/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6350	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	40/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6351	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	41/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6352	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	42/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	
NMS 6353	Koptska tkanina (okrasna progga)	fragment	od 5 st. do 6 st.	43/1890	Narodni muzej Slovenije - Arkade	NMS	

Modal window details for NMS 6333:

- Razstave:** Razstava
- Objave:** Publikacija Na straneh: Koptske tkanine v Narodnem muzeju v Ljubljani (Situla) 37
- Literatura:** Publikacija Na straneh: Koptske tkanine v Narodnem muzeju v Ljubljani (Situla) 37
- Dokumentiral:** Pajagič Bregar Gojka
- Datum vnosa:** 21. Julij 1995
- Opombe:** Volna na platnu, temno vijoličasta, rdeča, mesno rdeča, rumena, oranžna, temno zelena, svetlo zelena, srednje modra, svetlo modra. Gobelinsko tkanje, leteča igla, precej poškodovano. Kvadrat ima v sredini krog z živobarvno račko na svetlem dnu, ki je obdana s stiliziranim vencem na vijoličastem dnu. Med srednjim krogom in gladkim zunanjim robom tvori akantova vitica kroge, od katerih se odcepijo trojisti. V krogih so klečeči dečki. Figure so toliko polkrajene, da ni mogoče spoznati njihove drže, vidi se pa da so različne. Figure so vse v isti vertikali. V oseh so koncentrično postavljene košarice s polrozetami. Kote izpolnjujejo razobarvne pike.
- Dopolnitve:**

Datum	Dopolnil	Opis
22.2.2006	Pajagič Bregar Gojka	

SL. 2 FUNDUS, kartica Reference.